

В цьому році минає 125 років того часу, як великий гурт національно свідомих представників української інтелігенції поклав початок великій і благородній справі — просвіті свого народу. Справу цю підхопили тисячі ревних послідовників — так було засноване товариство «Просвіта».

В нестерпно важких умовах російського деспотизму, нищення української культури і освіти зумили вони пронести і передати нащадкам славі традиції нашої минувшини. Український народ,

ські хати, аматорські гуртки, музичні, спортивні, кооперативні товариства, українські школи, бібліотеки тощо.

Тисячі людей стали до благородної праці — відродження і розвою рідного народу. Просвітницька діяльність ВУО на Рівненщині продовжувалась до 1939 року, допоки не розпочалися більшовицькі погроми.

Розсекречені матеріали Рівненського обласного державного архіву дозволяють ознайомитись з діяльністю просвітянських осередків в селах колиш-

їмні. Голова — Гнат Ярмолюк, заступник голови — Данило Годованюк, секретар — Гнат Церклевич, скарбник — Максим Ткачук. Члени — Павло Тополюк, Ольга Тополюк, Данило Кожан, Василь Тополюк, Павло Ажнюк, Антон Похилюк.

с. Воскодави, Тучинської гміни. Голова — Микола Колядюк, заступник голови — Пилип Хаїмець, секретар — Антон Кіпріянчук, скарбник — Захар Гуда, бібліотекар — Іван Семенюк. Члени — Опанас Рудик, Павло Юрчик, Ганна Вознюк,

Лови — Анатій Ткачук, секретар — Яків Шолодько, скарбник — Іван Ткачук, бібліотекар — Архип Ткачук. Члени — Феодосій Мороз, Петро Шналь, Кирило Семчук, Адам Добрянський, Захар Миколайчук.

с. Вільгір, Бугринської гміни. Голова — Анатолій Вознюк, заступник голови — Матвій Бакаї, секретар — Мефодій Сагайдаківський, скарбник — Яків Трустик, бібліотекар — Гнат Макаручук. Члени — Володимир Лисик, Клим Романюк, Максим Цинко, Олексій Залозовський, Сава Величко.

с. Чудниця, Гоцанської гміни. Голова — Онопрій Колядюк, заступник голови — Іван Яковлів, секретар — Яків Гнатусь, скарбник — Кость Шолодько, бібліотекар — Олександр Гнатусь. Члени ради ВУО — Максим Шевчук і Василь Харитончук, голова — Петро Герасимчук, заступник голови — Леонтій Колядюк, секретар — Опанас Шолодько.

с. Річица, Тучинської гміни. Голова — Серафим Бичковський, заступник голови — Максим Шукалюк, секретар — Михайло Гордійчук, скарбник — Яків Систук, бібліотекар — Іван Коротюк. Члени ради ВУО — Опанас Катеринчик, Федось Михайльчук, Петро Михайльчук, голова — Харитон Михайльчук, заступник — Кирило Немкович, секретар — Петро Михайльчук.

Петро ШОЛОДЬКО, член товариства «Просвіта».

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ ПРОСВІТИ

не раз поневолений, поділений своїми сусідами, зумів не лише не виродитися, але й зберегти ціною великих жертв свою культуру.

Останній поділ України між більшовицькою Росією і Польщею стався в 1921 році. Тоді на західноукраїнських землях знайшли притулок учасники визвольних змагань 1917—1920 рр., українські політичні і культурні діячі, які розгорнули в умовах польського окупаційного режиму широку просвітницьку діяльність.

Стараннями українських інтелігентів, під орудою Степана Скрипника, організовується в Рівному на початку 30-х років Округова Управа Волинсько-Українського об'єднання. Під егідою ВУО виникають в містечках і селах Волині просвітян-

ньою Гоцанської, Тучинської і Бугринської гмін.

В матеріалі, поданому головою Округової Управи Волинсько-Українського Об'єднання Степаном Скрипником до Рівненського повітового старства 19 грудня 1935 року є відомості про діяльність просвітянських хат і списки членів «Просвіти». Назвемо їх поіменно і вшануємо світлу пам'ять тих, хто служив великій справі — відродженню України.

ТОВАРИСТВА «ПРОСВІТИ»

с. Бабин, Бугринської гміни. Голова — Онуфрій Денищук, секретар — Віктор Саранський, скарбник — Пилип Чекун. Члени — Михайло Чекун, Павло Талащук, Грицько Кисіль, Клим Кашернюк, Андрій Ведмідський.

с. Ясянки, Бугринської

Самуїл Юрчик, Іван Голяняський.

с. Новоставці, Бугринської гміни. Голова — Микита Романюк, заступник голови — Тихон Мельничук, секретар — Леонід Боярчук, скарбник — Максим Мельничук. Члени — Микола Маліборський, Василь Кравчук, Нечипір Бояр, Павло Симончук, Геронтій Соболевський, Андрій Бояр.

с. Дулби, Гоцанської гміни. Голова — Демид Дикало, заступник голови — Андрій Власенко, секретар — Андрій Лящук, скарбник — Омелько Лящук, бібліотекар — Максим Дикало. Члени — Іван Марчук, Степан Мирончук, Охрім Макаручук, Степан Лящук, Тарас Мельничук.

с. Томахів, Бугринської гміни. Голова — пан отець Олександр Сагайдаківський, заступник го-